

NOVADNIEKS

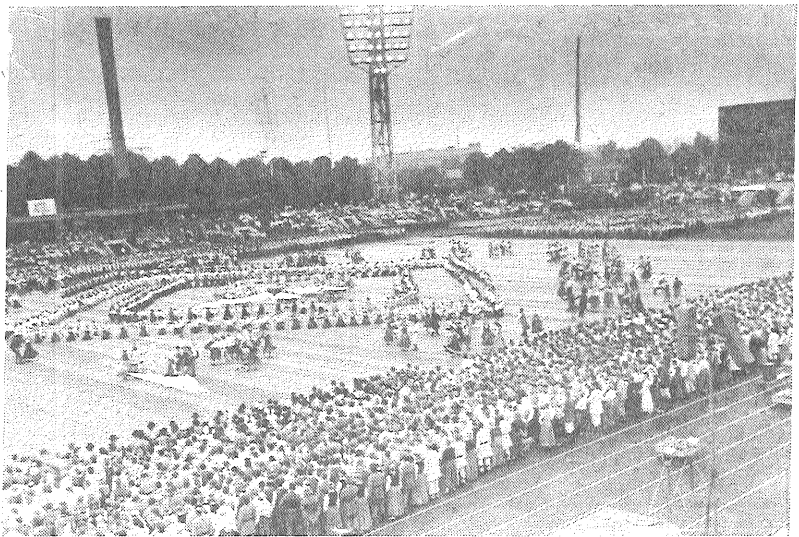
SESTDIEN
1990. gada 14. jūlijs

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

Nr. 63 (5087)
Maksā 3 lpp.

Rīga, 7. — 8. jūlijs

M. Kosteņeckas tikšanās ar vēlētājiem

PSRS tautas deputāte Marina Kosteņeckā tiksies ar saviem vēlētājiem Preiļu rajonā:

17. jūlijā plkst. 18.00 —

Līvānu kultūras namā;

18. jūlijā plkst. 8.30 —

Riebiņu kultūras namā,

plkst. 10.00 — Silajāņu

kultūras namā, plkst. 12.00

— «Lauktechnikas» rajona

apvienībā, plkst. 18.00 —

rajona izpilddomērijas

sežu zālē;

19. jūlijā plkst. 9.30 —

Pelēču kultūras namā,

plkst. 12.00 — Jersikas

kultūras namā.

Individuāli vēlētājus

Marina Kosteņeckā pie-

nems 18. jūlijā no plkst.

15.00 līdz 17.00 rajona iz-

pilddomērijas zālē.

Septiņi brāļi gulētāji

lietus krājumus nežēlo. Šķiet, ka līdz ar viņiem snauz arī rajona saimniecības. No 5. jūlija saražoto barības vienību procenti palielinājušies tikai par 9. Šajā laikā ievākts viens (!) procenta siena. Veicies tikai Kirova kolhozam, kopsaimniecībām «Smelteri», «Jersika» un «Rožupe», jo tur siena krājumi jau pāri pusei no plānotā. Sekmīgi gatavots vienīgi skābsiens. «Smelteri» savu plānu pārsnieguši pat par vienu trešdaļu. Nav jāuztraucas arī «Nākotnei», «Sarkanajai ausmai» un «Zelta vārpai». Problēmas vienīgi ar bedru noseigšanu — nav plēves.

Jāpamostas, jo nav vairstāļu. Līdz labības plaujai.

L. Birzlece

Pārskats

par piena izlaukumiem (pēc agrorūpniecības apvienības «Preiļi» dispečerdienesta datiem)

Saimniecība	Izslaukts no 90vs jūlija 1. dekādē	+ salīdz. ar to pašu laiku 1989. g. (kg)	+ salīdz. ar iepriekš. 10 dēkādē (kg)
-------------	------------------------------------	--	---------------------------------------

«Sarkanais Oktobris»	17,2	-0,5	-0,8
«Sarkanā ausma»	15,6	+0,5	-2
«Smelteri»	14,7	-0,7	-0,1
«Līvāni»	14,4	-	-0,4
«Dzintars»	13,9	+0,5	-0,4
«Nākotne»	13,9	-0,3	-0,2
«Gailīši»	13,8	-	-0,4
Lenina	13,5	-1,8	-0,6
«Ezerciems»	13,4	+1,7	-0,8
K. Marksa	13,3	+0,3	-0,5
Kirova	13,3	-	-0,7
«Dubna»	13	-	-
Rušonas p. s.	13	-	-0,3
«Galēni»	12,7	-0,3	-0,8
Raina	12,4	-1,3	+0,1
«Zelta vārpa»	12,1	-1,1	-1,1
«Vanagi»	12	-	-0,4
«Siluķalns»	11,9	+0,1	-0,2
«Rožupe»	11,6	-	-0,5
«Jersika»	11,2	-1,2	-0,2
Aglonas p. s.	11,1	-0,7	-1
«Silajāni»	10,7	-0,1	-0,4
Rudzātu p. s.	9,4	-1,4	-0,5
«Vārkava»	8,4	-2,9	-0,6
RAJONĀ	13	-0,5	-0,6

□ Noslēgušies XX Vispārējie latviešu dziesmu un X Deju svētki. Svētki, kas vēlreiz grandiozi parādīja mūsu tautas garīgo spēku un uzticību brīvas un neatkarīgas Latvijas ideāliem.

7. jūlijā gandrīz četrdesmit tūkstoši dziedātāju un dejojāju no visiem novadiem devās pa applausu, ovāciju, ziedu un gaviju aleju Rīgas ielās. Pie Brīvības pieminekļa notika svinīgs mītiņš, bet pie Dailes teātra gājiena dalībniekus sveicla republikas vadītāji, kā arī Lietuvas Republikas Augstākās Padomes priekšsēdētājs V. Landsberģis un Igaunijas Republikas Augstākās Padomes priekšsēdētājs A. Rītels.

8. jūlijā XX Vispārējie latviešu dziesmu un X Deju svētki noslēdzās ar koncertiem «Daugavas» stadionā un Mežaparka estrādē.

Ieskatu svētku norisē sniegsim arī turpmāk.

JĀNA SILICKA fotoreporāža

Mēs un ārzemes

Nepalaist garām izdevību

«Ar patiesu prieku izlasīju radnieku atsūtīto izgriezumu no avīzes. Es pats sevi uzskatu par Preļu ledzīvotāju novadnieku, jo esmu dzimis un jaunības gadus pavadījis Vārkavas pagastā, kur 1942.-1943. gadā strādāju par Ančkinu pamatskolas pārzini. Beļģija leguva finansinību grādu un iemācījos franču un angļu valodas. Daudzus gadus

nostrādāju par finansu konsultantu ASV.

Pēdējos gados esmu mēģinājis dzīvi sekot notikumu attīstībai dzimtenē ar cerību, ka varbūt radīsies iespēja: nākt jums tālāk tad, kad Latvijas novadam nopēms «dzelzs aizkaru». Patlaban darbojos Latvijas Tautas frontes Ņujorkas atbalsta grupā, esmu valdes loceklis.»

SO rindu autors — Antonijs Francis-Znotiņš, mūsu novadnieks, kurš dzīvo Ņujorkas priekšpilsētā. Savu vēstuli Franča-Znotiņa kungs adresējis rajona izpildkomitejas priekšsēdētājam Ilgonim Snikeram, atbildot uz publikāciju rajona laikrakstā (Nr. 21, toreiz — «Leņina Karogs»), kurā rajona Tautas deputātu padomes priekšsēdētājs Ilgvars Muzikants aicināja rajona ledzīvotājus palīdzēt nodibināt sakarus ar ārzemju firmām.

Es citēju vēstules pirmo, tā teikt — lirisko daļu. Tālāk vēstulē ir konkrēti priekšlikumi par sadarbību. Piemēram, Franča-Znotiņa kungam radusies interese par Preļu siera rūpnīcu, proti — par iespējām izveidot jaunu kopīgu ražošanu un sākt te izgatavot itāliešu miksto sieru «Mocarella». Bez tam viņš informē, ka šācis vest sarunas par pārvietojamas kokzāģētavas eksportu uz Latviju.

Un, lūk, rajona vadība uzaiicināja Franča-Znotiņa kungu viesos. 2. jūlijā notika tikšanās, kurā no mūsu puses piedalījās I. Muzikants, viņa vietnieks J. Bojārs un I. Snikers.

Izrādās: finansu korporācijai «Rīga», kuras sastāvā ASV darbojas 10 mūsu tautieši, radusies nopietna interese par progresīvu tehnoloģiju ieviešanu un nelielu kopīgu uzņēmumu radīšanu Latvijā. Atkal, tagad — jau konkrētāk: izvirzījās jautājums par iepriekšminēto zāģmateriālu ražošanas minitektāru, kura par 30 procentiem palielina produkcijas iznākumu un garantē tādu kvalitāti, ka iegūtos zāģmateriālus tālāk apstrādāt gandrīz vai nav vajadzīgs. Acīmredzot, ne vienu vien pārsteigs arī šāds fakts: šo iekārtu var aizvest uz mežu un tur ražot zāģmateriālus (mūsu valstī ražotās, kā zināms, to nenodrošina — kokmateriāli no meža iaved uz zāģtavu). Par šīs zāģmateriālu izgatavošanas iekārtas īpašnieku, iespējams, kļūs privātpersona vai kāds kooperatīvs. Starp citu — kadru apmācīšanu uzņemas amerikāņu puse (iekārtu apkalpo tikai divi cilvēki).

Viesis no ASV rajona vadītājiem ieteica padomāt arī par citām nozarēm, kurās varētu izmantot ārzemju tehnoloģijas. Tādēļ būtu vēlams viņam nosūtīt rajona ekonomikas raksturojumu. Īpaši akcentējot vēlamās sadarbības (abpusēji izdevīgas) virzienus.

Bēz šaubām, augsti kvalificēts konsultants — finansists ārzemēs rajonam ir īsts atradums. Un šādu iespēju nedrīkst palaist garām. Pat neraugoties uz to, ka pastāv dažādi muitas ierobežojumi, jo minētās kokzāģētavas atgādāšanu uz rajonu nāksies uzņemties mums pašiem. Ja vēl nemam vērā, ka ar novadnieku jāvanām vien, lai cik tās bagāzas nebūtu, rajona ekonomiku nepacelt, tad nepieciešams nopietni padomāt par nienācīgu kompensāciju, par abpusēji izdevīgiem barterdarījumiem.

Jo vairāk tāpēc, ka ārvalstu komersanti neatlaidīgi meklē izdevīgus kapitālieguldījumu ceļus. Par to liecina kaut vai Jāna Kancāna kunga (dzimis jau ASV) tēršanās mūsu rajonā, lai izpētītu, vai ir iespējams siera rūpnīcā ražot sieru pēc itāliešu tehnoloģijas. Lietā tāda, ka amerikāņu firma «Coca-Cola» iecerējusi Austrumeiropas reģionā plaši attīstīt picērietas, bet tam būs nepieciešams šis siers. Taču — vai rajons spēs nodrošināt

pienam pienācīgu kvalitāti, jo galaproduktam jāatbilst pasaules standartlīmenim? Kolhozi — diezin vai. Tāpēc visas cerības saistās ar zemnieku saimniecībām, taču tās pagaidām vēl nav spējīgas plaši izvērst ražošanu.

Bet tagad — visjaunākā informācija pārdomām. J. Bojārs, būdams nesen Rīgā, tikās ar republikas kooperatoru savienības prezidentu M. Kričevski, kurš gatavojas doties uz ASV, lai nodibinātu sakarus ar turienes biznesa aprindām. Viņš piekrita būt par starpnieku mūsu rajona komercsakariem ar ārzemju firmām, turklāt īpaši atzīmēja, ka vest sarunas privātuzņēmēju vai kooperatīvu līmenī ir viens, bet rajona — pavisam cits. Patiesām — kāda jēga, piemēram, «Dailrades» izstrādājumu sūtīt galvenajam uzņēmumam, ja varam noslēgt tiešos līgumus par to eksportu. Paplašināt piegādes uz ārvalstīm var arī Līvānu stikla fabrika, jo daudzi šeit ražotās produkcijas veidi atbilst pasaules standartam. Nepiedodami rajonā esam aizmirsuši arī kvalitatīvu izejvielu ražošanu no līnēm (bet ASV līnu krekla cena (dolāros) ir ar divām nullēm). Par mūsu piegādēm ārzemju speciālisti, iespējams, palīdzētu mums organizēt gaļas un dārzeņu pārstrādi, uzstādītu autonomas elektrostacijas, dzirnavas, atjaunojot arhitektūras pieminekļus un tam līdzīgi.

Tātad — iespēju abpusēji izdevīgai sadarbībai ir ne mazums. Taču potenciālie ārzemju partneri ir nopietni nobažījušies par mūsu sabiedrības ekonomisko un politisko nestabilitāti. Jo viņi nav tie, kuri pa galvu pa kaklu metīsies slēgt līgumus, nebūdami pārliecināti par drošām garantijām. Tāpēc — jo ātrāk republika pārņems savas rokās ārējās tirdzniecības operācijas (multi, bankas), jo lielākas būs cerības uz panākumiem.

Rajona līmenī līdz ar to aktuāls kļuvis jautājums par rajona izpildkomitejas ārējo sakaru nodaļas izveidošanu. Te gaida iniciatīvas bagātus, lietiskus darījumus cilvēkus, kuri, vēlamus, prastu svešvalodas (starp citu, Franča-Znotiņa kungs apsolījis atsūtīt mācību līdzekli pašrīnātai svešvalodu apguvei). Republikas galvaspilsētā bez tam atklāta menedžeru skola, kur nosūtīt mācīties var nodaļas nākamo darbinieku, kuram, cita starpā, būs jāskatās ne tikai uz Rietumiem, bet arī uz Austrumiem, jo dažām prēcēm Rietumos nav noleta.

Patlaban par daudz ko varam runāt vēl tikai vēlmju līmenī. Taču — esam sākuši meklēt sadarbību ar ārzemēm, un tagad galvenais ir nepalaist garām radušos izdevību. Citas vēlāk var arī nebūt.

Iraida Korolova

REDAKCIJAS PIEBILDE. Uzmanīgs lasītājs jau ievērojis, ka šodien mēs atklājam savā laikrakstā jaunu rubriku. Būsim pateicīgi lasītājiem — gan visu rangu vadītājiem, gan kooperatoriem, gan vienkāršajiem darba darītājiem — par informāciju, kas saistīta ar sakaru, turklāt — ne tikai ekonomisko, nodibināšanu ar mūsu novadniekiem ārzemēs. Ar pateicību uzņemsim jebkuru uzaiicinājumu piedalīties sarunās ar ārzemniekiem, kas aomeklē mūsu rajonu vai nu oficiāli, vai privātā kārtā.

1940. gada 5. jūlijā oficiozs «Valdības Vēstnesis» publicēja likumu par Saeimas vēlēšanām, kas iepriekšējā vakarā bija pieņemts valdības sēdē. Protokolā par šo jautājumu bija minēts «nekavējoties izdarīt Saeimas vēlēšanas saskaņā ar Latvijas Republikas Satversmes 6. pantu» un «noteikt Saeimas vēlēšanu laiku 1940. gada 14. un 15. jūlijā».

Kas te visvairāk var saistīt uzmanību? Vispirms, protams, tas, ka vēlēšanas pasludinātas 5. jūlijā, bet tām jābūt 14. jūlijā, proti, pēc deviņām dienām jeb aptuveni pusotras nedēļas! Stipri vien jāšaubās, vai šobrīd kur pasaulē kāds atzītu šādas zibensvēlēšanas par daudznozīmīgākam. Un diez vai kāds vispār pielautu domu, ka tik īsā laikā iespējams pienācīgi sagatavot cik ne cik nopietnas — it īpaši parlamenta — vēlēšanas. Otrkārt, vēlēšanām nepārprotami bija jānotiek citvalsts karaspēka nelūgtā klātbūtnē. Bet lai tas paliek uz rīkotāju sirdsapziņas: ko lai viņi citu būtu darījuši, ja tā prasīja instrukcijas, ko no Maskavas atveda līdz A. Višinskis?

Treškārt, te ir atsauce uz Latvijas Republikas Satversmi, kurā, kā zināms, paredzēja daudzpartiju un līdz ar to daudzpartu vēlēšanu sistēmu. Un patiesi — publicētajā likumā par vēlēšanām III nodaļa saucas «Kandidātu sarakstu iesniegšana». Tajā norādīts, ka vēlētajiem ir tiesības iesniegt kandidātu sarakstus Centrālajai vēlēšanu komisijai līdz 10. jūlijam pulksten 20, ka vienā vēlēšanu apgabalā vienu un to pašu kandidātu var uzstādīt tikai vienā sarakstā, ka Centrālā vēlēšanu komisija numurē kandidātu sarakstus iesniegšanas kārtībā, iespējot tos uz atsevišķām veidlapām un izsūta iecirkņu komisijām. Vārdu sakot, gluži tāpat kā līdz 1934. gada 15. maijam, kad sakarā ar 1922. gada 7. novembra Satversmi Latvijā vēl vēleja parlamentu.

Jau nākamajā dienā pēc vēlēšanu likuma publicēšanas laikraksts «Cīņa» nāca klajā ar Latvijas Darba tautas bloka vēlēšanu platformu «Par mieru, par maizi, par tautas brīvību!» kopā ar aicinājumu Latvijas darbalaudim Saeimas vēlēšanās balsot par šī bloka kandidātiem.

Kā šis bloks bija radies? Tā esību, kā liecina LKP CK partijas arhīva dokumenti, iepriekšējā dienā 27. novembrī arodbiedrību pārstāvju sapulcē pieteicis LKP CK otrais sekretārs Z. Spure, minēdams, ka «Latvijas Komunistiskā partija aicina visus darbalaudis apvienoties vēlēšanās ar darbalaužu bloku». Jo — «Latvijas darbalaudim jāievēl tāda Saeima, kas tiesām spēš un gribēs aizstāvēt darbalaužu intereses».

Darba tautas bloka vēlēšanu platformā kā vienīgā ārpolitiskā prasība bija izvirzīta «draudzība starp Latvijas un Padomju Savienības tautām un stipra, nesagraujama savienība starp Latvijas Republiku un Padomju Sociālistisko Republiku Savienību». Un ne vārda vairāk, lekpoltitika savukārt 11. punktos rodamas prasības uzlabot strādnieku un kalpotāju materiālo stāvokli, naaugsstinot darba algas, panākt valsts nodrošinājumus strādniekiem vecuma die-

nās, demokratizēt armiju, panākt tautas interesēm atbilstošu vārda, preses, sapulču un biedrošanās brīvību, nodrošināt visu pilsoņu personas un īpašumu neaizskaramību un plaši izkopt nacionālo kultūru un zinātni, izglītību un mākslu.

Sajā aicinājumā rodamas arī brīdinājums, ka «mūsu tautas ienaidnieki, vecās iekārtas piekritēji, provokatori izplata baumas, ka strādnieku un komunistu nolūks ir piespiedu kārtā kolektivizēt laukus, Sos melus izplata, lai sašķeltu strādnieku un zemnieku kopību».

Vasarā pirms pusgadsimta

6: Saeimas vēlēšanas

Isi sakot, te ietverts daudz kas, trūkst vienīgi kaut visnecīgākās norādes par padomju varu (vienalga — nodibinātu vai atjaunotu) vai Latvijas apvienošanas ar PSRS (iestāšanos tajā, pārvienošanos vai pārvienošanos tai u. tml.). Vēl skaidrāk šo apstākli izceļ viens no aicinājuma noieiguma sarakstiem: «Lai dzīvo brīvā Latvijā!». Nevis padomju vai kāda cita, bet — brīvā Latvija.

To visu apzināties ir jo svarīgāk tāpēc, ka šī platforma, drīz vien kļuva par vienīgu. Nodibinājās gan vēl arī «Demokrātisko latviešu vēlēšanu Saeimas vēlēšanu komiteja», taču tās sastādītais kandidātu saraksts līdz vēlētajai acim nemaz nenonāca.

Sajā sarakstā bija pazīstami Latvijas politiķi un sabiedriskie darbinieki (parlamentārā posma valdību vadītāji, ministri, pilsētu galvas, Saeimas deputāti u. tml.). Taču ar vienu pamatiezīmi — viņu vidū nebija 1934. gada 15. maija apvērsuma pārstāvi vai atbalstītāji, izņemot ģenerāli J. Balodi — vienu no 15. maija apvērsuma «līdzauto-riem». Viņa iekļaušanu sarakstā savukārt noteica apstākļi, ka ģenerālim pēdējā laikā bija izveidojušās diezgan saspīlētas attiecības ar K. Ulmani un tāpēc vēlāk viņu atcēla no kara ministra amata.

Minētā komiteja izstrādāja «Demokrātisko latviešu vēlēšanu memorandu» un nelegāli iespieda savu pirmvēlēšanu platformu — aicinājumu vēlētajiem, ko izplatīt gan neizdevās. 10. jūlijā «Cīņa» šo komiteju rezumējoši novērtēja tā: «Vīni var desmitreiz saukt sevi par «demokrātiem», viņi var runāt vissaldākajās mēlēs, viņi ir un paliks brīvās tautas ienaidnieki». Vislielāko nīknumu, jāteic, izraisīja aicinājuma 6. punkts, kas iestājās par «privātā īpašuma un privātās rošības uzturēšanu un aizsargāšanu». Iznākums bija bēdīgs: šo sarakstu noraidīja, un tā gatavotājus, piemēram, A. Kenīnu, apcietināja un deportēja.

Neveiksmīgi bija arī citu sarakstu iesniegšanas mēģinājumi. Līdz ar to ierindā palika viens vienīgs «Darba tautas bloka saraksts». Kā šāda reizē rīkoties?

Kad trūkst izvēles? Nav alternatīvas?

Laikraksts «Cīņa» 11. jūlijā publicēja Latvijas Darba tautas bloka Centrālās komitejas paskaidrojumu par vēlēšanu likumu, kuros cita vidū nepārprotami bija teikts: «Vēlētajiem, jūs nedrīkstat sarakstā stripot kandidātu uzvārdus! Tāpat nedrīkst sarakstā pierakstīt jaunus kandidātus! Neaizmirstiet — ja jūs sarakstā striposiet viena kandidāta uzvārdu, kļūs nederīgs viss saraksts. Neaizmirstiet, ka, pierakstot kaut vienu jaunu kan-

didātu, saraksts tāpat kļūs nederīgs. Balsojiet vienoti par Latvijas Darba tautas bloka pilnīgu sarakstu! Balsojiet par visiem Darba tautas bloka kandidātiem! Viens par visiem, visi par vienu!»

Cik vienkārša un nepārprotama formula! Nekādas gudrošanas, šaubīšanās, svārstīšanās vai galvaslauzīšanās. Viens saraksts — viena rīcība, turklāt jau iepriekš ieprogrammēta un noteikta. Viss izdomāts tiklāt, ka nav pat jāgudro par kāda kandidāta svītrosānu vai pierakstīšanu klāt. Turklāt, lai šādos apstākļos kāds neiedomātos palikt nomalūs, lietā tika likti vāji slēpti draudi sakarā ar atzīmē pasēs par piedalīšanos vēlēšanā. Tādi zīmogi pasēs gan bija pazīstami jau agrākajās Saeimas vēlēšanās, taču, ja tolaik to darīja, lai novērstu vienas un tās pašas personas vairākkārtēju balsosānu, tad tagad — pastāvot vienvienīgam sarakstam — šo apstākli izmantoja par savdabīgu spiediena un draudu līdzekli: sak, vēlāk pašam būs kauns, ja pasē nebūs apliecinājuma, ka esi ieradies vēlēšanu iecirknī.

Tādā situācijā, izrādās, vēlēšanās piedalījās 94,8 procenti vēlētajū, un 97,8 procenti no viņiem balsoja par Latvijas Darba tautas bloku». Daudzi Rietumu pārstāvi, jāteic, gan izvirza domu, ka šie skaitļi paši par sevi ir nepārprotams apliecinājums rezultāta sadomātībai: normālās demokrātiskās vēlēšanās nekad nevar būt tā, ka visi gandrīz kā viens atbalstītu vienu un to pašu platformu un sarakstu. Tie, kas neatbalstītu, vienkārši nepiedalītos. Līdz ar to demokrātisku vēlēšanu variants te jau pats par sevi izslēgts. Diez vai kāds saprātīgs cilvēks apstrīdētu tādu atzinumu. Tās nebija un nevarēja būt demokrātiskas vēlēšanas.

Turklāt ne jau konkrētie procenti šajā gadījumā ir izšķirošie. Tie varētu būt nosaukti arī citādi. Būtišķākais, acīmredzot, tomēr ir apstākļi, ka vēlēšanu iznākums faktiski bija izšķirts jau taņi brīdī, kad paziņoja, ka tās vispār notiks.

Imants Dekšenteks (LETA)

Republika: notikumi un fakti

Neparasts muzejs

Sarkandaugavā. Tvaika ielā 44, pirmos apmeklētājus uzņēmis Latvijas kultūras muzejs «Dauderi», kas savas durvis vērā Dziesmu svētku priekšvakarā.

Bieži negadās, kad absolūti visu kultūras dārgumu krātuvī veido visplašākā diapazona eksponāti, ko sakrājis viens cilvēks. Mūsu tautietis Gaidis Graudiņa kungs no Rietumvācijas gadu desmitiem vācīs šo unikālo kolekciju, ko veido apmēram 7000 da-

žādi kultūras priekšmeti — lietišķās un tēlotājas mākslas darbi, preses izdevumi...

Muzejs atvērts no pulksten 11.00 līdz 17.00 (izņemot pirmdienas un otrdienas). Lai aplūkotu šo dāvināto reto kolekciju, jums jāšēžas 5. vai 9. tramvajā un jābrauc līdz pieturai «Aldaris».

„Tikšanās ar dziesmu“

Šāds poētisks nosaukums dots fotoizstādei, kas stāsta par

cilvēka garīgo bagātību, viņa mīlestību pret savu dzimteni un ikdienas darbu. Fotografiju autori ir mūsu tautieši no visām pasaules malīm — gan profesionāļi, gan amatieri.

Neatklāsim daudz krāsu un melnbalto fotogrāfiju «noslēpumu». Tās jāredz pašiem: apturētais mirklis, kas iemūžināts gan pirms daudziem gadiem, gan pavisam nesen, mierīgi jāpārdomā. Jūs tiekat lūgti uz Latvijas Fotomākslinieku savienības izstādes zālēm Vecrīgā, Mārstalu ielā 6, no pulksten 12.00 līdz 19.00 (izņemot pirmdienas).

LETA

Jubilejas rindas

Ilgus gadus, stipru veselību!

Politiskajās kaislībās sakarsušās sirdis un prātus tagad vairs neiespādo agrāk tik pierastie un gludi noslipētie gaišas un laimīga nākotnes solījumi. Cilvēki tiecas pēc kā reāla un vienkārša.

Pēc kā visu savu darba mūžu tiecies Antonijs Trofimovs? Apvienības «Ražība» labākajam ekskavatoristam līdz pat savas sešdesmitās dzimšanas dienas rītam laikam gan īsti nav bijis vaļas nodoties tādām filozofiskām pārdomām. Visu aizpildīja darbs, darbs, darbs...

Kopš 1956. gada — vispirms Rēzeknē, bet pēc pāris gadiem un līdz šai baltai dienai Preilos, Antonijs Trofimovs nav mainījis darba vietas, kā to tagad pasākusī lielā daļa jauno, viņš ir pienēmis «Lauktechnikā», kad izveidojās agrokimijas dienests, pārveduma kārtībā aizgājis uz turieni. Un visus šos gadus vaļījis lielākus vai mazākus, spēcīgākus vai mazāk laudīgus ekskavatorus. Pats smejas, ka pa šiem gadiem būšot izrancis tik lielu bedri, ka visu pilsētu tajā varētu paslēpt, vienīgi televīzijas tornis rēgotos.

Pirms kāda laika mēs attiecīgajā noskaņā rakstītu, ka Antonijs Trofimovs ir gan vairāk kārtējs sociālistiskās sacensības uzvarētājs, gan komunistiskā darba trieciennieks. Nu ko, ir viņam gan neskaitāmi Goda raksti no paša priekšniecības un vēl augstākas priekšniecības, ir pateicības, ir vērtīgas dāvanas. Un ne jau par kādiem milzīgiem sasniegumiem, bet par to,

ka visu laiku godīgi strādājis. Tā, kā pienāktos ikvienam mūsu zemes pilsoņim.

Protams, sākumā nebija viegli. Maina ilga nevis astone, bet desmit un divpadsmit stundas. Bet par to arī varēja pieklājīgi sanemt algas dienu. Un varbūt par toreizējiem smits rubļiem bija iespējams ko vairāk nopirkt un vieglāk iztikēt nekā ar tagadējiem trijiem vai četriem simtiem.

— Nemaz nejutu, pa kuru laiku tie gadi aizskrejuši. Re, jau sešdesmit. Esmu tā ietrenējies, ka, liekas, aizvērtām acīm varētu strādāt. Daudz kur rajonā esmu, kā saka, traktora kausu pielicis — granti krāvis, grāvjus un māju pamatus racis. Tepat Preilu milicijas ēkai pamati ir manis rakti.

Bet tagad pensijā? Nē, kamēr veselība laus, strādāšu. Kaut gan viegli nav, visu laiku vibrācija un ausis no trokšņa krīt ciet. Tāpēc jau daudzi šo darbu neiztur. Man te būs tomēr labāk, nekā iet projām un meklēt naktsarga vietu. Bet citu amatu jau laikam neietemāšos.

Lidija Kirillova

□ **ATELĀ:** fotouzņēmums šapis pirms dažām dienām, kad Antonijs Trofimovs bija devies palīgā agrofirmai jaunā konditorejas ceķa labiekārtošanā. Šodien darbābiedri un kolēģi sveic viņu jubilejā — ilgus gadus un stipru veselību!

Jāna Silicka foto

Līvānu pilsētas Tautas deputātu padomē

KO DARĪT AR SKOLĀM?

Jā, šis jautājums Līvānos kļūvis aktuāls. To apliecināja arī nopietnā saruna pilsētas Tautas deputātu padomes ceturtnajā sesijā (cita starpā — jaunā sasaukuma Tautas deputātu padomes deputāti pirmoreiz sesiju organizēja izbraukumā — Līvānu 1. vidusskolā).

Pirmais vārds — skolas saimniekiem, proti — direktorei A. Nikitovai. Skatīti un fakti, ko viņa minēja, salīdzinot izglītības līmeni pie mums un ārvalstīs. Protams, mums par labu neko neliecināja. Un kā lai būtu citādi, ja skolas direktoram tā vietā, lai organizētu mācību un audzināšanas procesu, jāgādā par telpu remontu, jaunu celtniecību, jārisina dažādi apgādes jautājumi.

Normāli organizēt mācību un audzināšanas procesu kavē arī telpu trūkums. Līekas, 2. vidusskolā šim jautājumam gan vajadzēja būt atrisinātam, jo līdzās vecajam korpusam nesen uzcelta piebūve. Diemžēl, taisnība vien ir skolas direktoram I. Grigorjevam: būvēja, nedomādami par perspektīvu, it kā būtu vienas dienas saimnieki. Rezultāts? 1990-1991. mācību gadā skola nevarēs uzņemt visus sešgadīgos bērnus. Tāda pat situācija arī 1. vidusskolā. Tā kā arī bērnudārzos nepietiek vietu, situācija var kļūt katastrofiska. Bet par telpām deju kolektīviem, fakultatīvajām nodarbībām, humanitārajiem klasēm vispār nav vērts runāt.

Lielas debātes sesijā izraisījis par to, kur celt piebūvi Līvānu 1. vidusskolai. Republikas Augstākās Padomes deputāts A. Puzo, kurš arī nedalījis sesijā, ierosināja celt četrklasīgu skolu (ar latviešu mācību valodu), bet esošajās telpās atstāt 5. — 12. klases. It kā laba doma, bet — kur celt?

Deputāts U. Silinš, kurš uzskata, ka pašreizējās skolas teritorija apbūvēta haotiski, ieteica par celtniecības vietu izraudzīties pilsētas parka zonu, turklāt — izmantot Līvānu mājas. Taču citiem deputātiem — pilsētas padomes priekšsēdētāja vietniekam A. Jelisejevam, E. Kovalovam, B. Jaujai, A. Dalkam, R. Smukstei — bija spēcīgi pretargumenti.

Proti — 1. vidusskolas ap-

kārte ir tāda, it kā būtu speciāli veidota, lai te celtu pamat skolu, vēlams — pēc individuāla projekta: ja skola būs parka zonā, bērniem nāksies šķērsot dzelzceļu, bet tas nebūt nav vēlams; parka zonas tuvumā izvietoti daudzi rūpniecības uzņēmumi; nav komunikāciju, bet pāri Dubnai ierīkotās ir pārslēgtas; un visbeidzot — būtu nozīgams izmantot Līvānu mājas, ja zināms, ka tām ir augsts toksiskums.

Deputāti pieņēma šādu lēmumu: 2. vidusskolai izstrādāt ekonomisko un tehnisko pamatojumu nākamajai piebūvei (cita starpā — tas jau izdarīts); izpildkomitejai, tautas izglītības nodaļai izpētīt stāvokli Līvānu pirmskolas bērnu iestādēs, lai latviešu un krievu tautības bērnu uzņemšana un mācības bērnudārzos notiktu pēc paritātes principa.

Diemžēl galvenais jautājums — kā būt ar piebūvi 1. vidusskolai — palika, kā saka, karājamies gaisā. Vai deputāti pie tā vēl atgriezīsies? Ja atgriezīsies, tad — kad? Laiks negaida.

PROBLEMA «AR BĀRDU»

Trīs gadus pilsētā turpinās diskusija par estrādes celtniecību, pieņemti nekaitāmi lēmumi, problēma, kā smejas, jau «apaugusi ar bārdi», bet reāli izdarīts nav nekas. So jautājumu deputāti kārtējo reizi apsprieda pilsētas padomes piektnajā sesijā. Uzmanības priekšplānā bija četri varianti.

Pirmais, Pussalā estrādi nedrīkst celt, jo saskaņā ar Daugavas programmas upes zonā kapitālā celtniecība aizliegta. Otrais, Savā laikā kaut kā savtīgo interešu dēļ tika atlikta šī objekta celtniecība netālu no restorāna «Dubna», kur ir valsts zemes rezerves fonds. Trešais un ceturtais. Būvēt estrādi blakus vecajai vai stadionā arī ir problemātiski, jo zeme gan vienā, gan otrā vietā pieder mežniecībai, tātad — bez republikas Ministru Padomes iztikti nevarēs, bet tas saģādās ne mazums papildus nuļņ.

Jācer, ka deputātu komisija izvēlēsies visoptimālāko variantu un par savu lēmumu informēs deputātus tuvākajā sesijā. Patiesām — ar ko līvānieši slīktāki par citiem? Kāpēc gadiem

ilgi viņiem liegts skatīties teātru izrādes, klausīties koncertus brīvdabas estrādē?

TERMIŅŠ — 15. OKTOBRIS

Tieši līdz šim datumam republikas sanitāri epidemioloģiskais dienests uzdevis uzlabot ekoloģisko situāciju Līvānu stikla fabrikas sanitārās aizsardzības zonā. Ja dotie priekšraksti nebūs izpildīti, sanitārais dienests uzņēmušs slēgs.

Bargais brīdinājums ir likumsakarīgs. Atmosfēras laboratoriskie pētījumi (paraugus šī gada aprīlī ņēma rajona sanitāri epidemioloģiskā stacija) liecina, ka uz sanitārās zonas robežas un aiz tās kaitīgo vielu pielaujamā koncentrācija ir lielāka 13 paraugos. Tajā skaitā, šīhtas putekļi — 4 paraugos no 11 (pielaujamā norma pārsniegta 1,1 — 1,6 reizes), fluorīdenradis — 4 paraugos no 4 (1,4 — 2,1 reizi), izoproponols — 3 paraugos no 4 (1,02 — 1,4 reizes), slāpekļa dioksīds — 2 paraugos no 8.

Atzīmēts arī, ka šie pētījumi ir vienreizēji, jo regulāri atmosfēras stāvokli Līvānos neviens nepārbauda, lai gan fabrikai bija ieteikts sezonas laikā mērījumus izdarīt vismaz 50 reizes.

Ka stāvoklis ir nopietns, arī liecina arī otra ceha slēgšana pēc republikas sanitāri epidemioloģiskā dienesta prasības. Ja tas neuzlabosies, pilsētas padomei neatliks nekas cits kā tikai piekrist sanitārā dienesta lēmumam par visas fabrikas slēgšanu. Jo — jebkurā pācietībā ir savas robežas.

Par Līvānu eksperimentālo biokimisko rūpniecību tik bargu priekšrakstu vēl nav. Bet tas nebūt nenozīmē, ka situācija šeit ir labvēlīga. Uzņēmumam nācās samaksāt 37 tūkstošus rubļu par kolektora avāriju šī gada maijā, kad no plkst. 2.00 naktī līdz plkst. 14.00 dienā 3 000 kubikmetru notekūdeņu piepildīja zemienu un pēc tam pa meliorācijas grāvi gāzās Dubnā.

Sis fakts deva ierastu izdarīt pārbaudi, lai noskaidrotu, kā uzņēmumā veic dabas aizsardzības pasākumus. Kompetenta komisija, kurās sastāvā bija Daugavpils reģionālās dabas aizsardzības komitejas pārstāvis,

pilsētas Tautas deputātu padomes priekšsēdētāja vietnieks A. Jelisejevs, veselības aizsardzības un ekoloģijas pastāvīgās komisijas priekšsēdētājs V. Anspaks, ūdens attīrīšanas ietaišu iecirkņa priekšnieka V. Leiča klātbūtnē konstatēja, ka maijā nebija ievērots attīrīšanas ierīču darbības kontroles grafiks. Sajā sakarībā pilsētas padome pieņēma lēmumu izskatīt jautājumu par avārijas dienesta organizāciju rūpniecā, apmācīt tā darbiniekus (bez šaubām, lēmuma tieša izpilde uzdota pašam uzņēmumam).

Bez tam rūpniecā jāatrisina vēl viena problēma. Līvāna ražošanas tehnoloģija paredz olbaltumvitaminu koncentrāta izmantošanu, tāpēc sanitārajā aizsardzības zonā jābūt ne mazākai par 3 000 metriem.

Abi uzņēmumi varētu uzņemt rūpes par saimnieciskā aprēķina laboratorijas izveidošanu atmosfēras stāvokļa kontrolei, saskanojot ar reģionālo dabas aizsardzības komiteju mērījumu metodiku un paraugu nemšanas vietas.

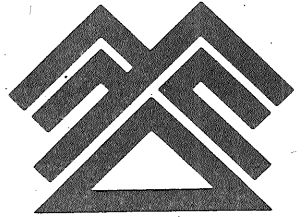
KAS SVARĪGAKS?

Lai cik tas nebūtu bēdīgi, Līvānos ir ne tikai dzīvokļu, bet arī citu telpu deficīts. Īpaši tas sakāms par nelielajām iestādēm, kuras laika gaitā ievietoja visvīsādās telpās, kurās parasti nebija normālu darba apstākļu. Piemēram, bibliotēkas. Un, lūk, radusies reāla iespēja paplašināt «dieaugušo» bibliotēku, jo vietēja sakaru nodaļa, cerēsīm, šogad pārcelsies uz jaunām telpām.

Diemžēl bibliotēkai var rasties konkurents. Runa ir par komercbankas atklāšanu Līvānos un tās izvietojumu vecajā sakaru nodaļā. Bez šaubām, banka valadzīga, jo cik gan ilgi var tērēt deficīto benzīnu, vizinot katru dienu pilsētas uzņēmumu kasiērus uz Preiļiem?

Galīgo vārdu teiks divas deputātu komisijas (finansu, kā arī rūpniecības, transporta un sakaru). Tām uzdots saņemt šo jautājumu pilsētas padomes kārtējā sesijā.

Materiālu sagatavoja
Iraida Korolova

Atsaucieties!

LTF Preilu nodaļas Domes valde aicina rajona iedzīvotājus atsaukties uz materiālu, kas šī gada 20. jūnijā publicēts laikrakstā «Moras Zeme»:

«Laudis, novadnieki, lūdzu atsaukties par tiem drausmīgajiem notikumiem 1941. gadā ap Jāņiem, netālu no Ludzas, Mērdzenes pusē pie Greizā kalna.

Tur tika nobendēti 26 vai 28 mūsu vietējie iedzīvotāji, to skaitā: no skolas, no maizes ceptuves, no darba zemnieku saimniecībā. Tur tika tie grauzīti un durti, nodīrātajās mugurās bēta sāls.

Kurš tad nezina no mums, latgalešiem, ka toreiz Rēzeknes pagrabtelpās uz nokaitētās plīts tika cepināti cilvēki? Baznīckungiem uz miesas iedzudināti krusti! Cilvēka prātam neaprekināmājam NKVD-istu orģijās tāpat tika nomocīts — ar akmeņiem, acis iedzītiem. — Rēzeknes 9. pulka ārsts Strūve. Cik līdz šim laikam zināms, turpat nomocīti vēl desmiti nevainīgo. Bet vai visi zināmi?

Ja ne visi zina, tad vēl ir, kas zina, ka pēc tām šausmu dienām. — tad, kad bija atkāpusies Sarkanā Armija, II Rēzeknes dzelzceļa stacijas sliežu strupceļā lauzu acu priekšā atklājis draumīgs skats — lopu vāgī lespundētie mirušo bērnu likši, aiz bada, aiz slāpēm.

Sarkano fašistu noziegumi nav noklusējami!

Vladis Ričiks

Rajona iedzīvotāji, kuru rīcībā ir informācija par minētajiem vai arī līdzīgiem notikumiem, tiek lūgti rakstīt laikrakstiem «Moras Zeme» vai «Novadnieks».

LTF PREILU NODALĀS
DOMES VALDE

LKF aicinājums

Sākot apzināt Latviju visās jomās, redzam, cik daudz kultūrvēsturisko vērtību zudis vai ir uz pazušas robežas. Jāmeklē un jāatjauno katrā vietā zudušais latviskums, jāatjauno visos rajonos un pagastos, katrā apdzīvotā vietā, lai mūsu novadi atdzimtu savā senajā skaistumā.

Lai kaut vai daļēji palīdzētu veikt atjaunotnes darbu, Latvijas Kultūras fondā ir nodibnājušas atbalsta kopas, kas praktiski veic šo darbu jau daudzviet. Bet nepietiek tikai ar entuziasmu. Konkrētu darbu veikšanai ir vajadzīgi materiāli, transports, vajadzīgi naudas līdzekļi, kuru entuziastiem parasti nav.

Latvijas Kultūras fonds aicina jaunievēlētos deputātus, izpildkomiteju vadītājus rajonos un ciematos sniegt kopām lietišķu finanslālu un morālu atbalstu, saprast darāmā nozīmīgumu.

Latvijas Kultūras fonds cer, ka novadu pašdarvaldes, atbalstot vietējās kopas, veicinās Latvijas Kultūras fonda darbu kopumā, veidojot saņemtu un latvisku Latviju.

Imants Ziedonis,
Latvijas Kultūras fonda
priekšsēdētājs

Pēterim Ušpelim — 40

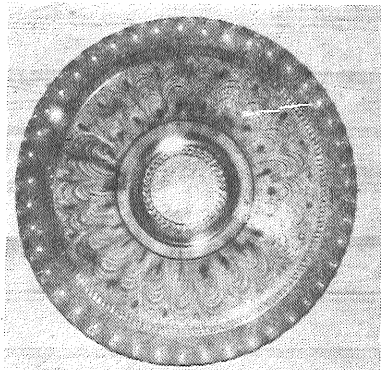
Tā saucas viena no šīs vasaras izstādēm Jasmuižā. Pēteris ir viens no lielās keramikas dzimtas pārstāvjiem. Dzimtas patriarha — Silajānu keramikas meistara Antona Ušpeļa — mudināts, arī Pēteris iet vecāka brāļa Antona pēdās. Un dara to itin veiksmīgi, jo ir jau Latvijas PSR Mākslinieku savienības biedrs, A. Paulāna medaļas laureāts, Vissavienības Tautas saimniecības sasniegumu izstādes bronzas medaļas ieguvējs, apbalvots ar LPSR Augstākās Padomes Prezidija Goda rakstu.

Strādādams labāko Silajānu keramikas tradīciju garā, Pēteris Ušpelis piedalās jo daudzās izstādēs: Rēzeknē, Rīgā, Maskavā, Kaunā, Kazanā, Polijā, Vācijas Federatīvajā Republikā u.c. Cīņīgais un veiksmīgais darbs ļauj māksliniekam veidot per-

sonālizstādes Rīgā, Salacgrīvā, Viļņos, Līvānos. Un arīžan šī — Jasmuižā — ir sava veida pārskats par šajos gados padarīto.

Mākslinieks daudz veido saimnieciskos traukus un šajā jomā pašreiz ir turpat vai nepārspēts. Izkopta forma, izstrādātais zīmējums un veiksmīgās glazūras vērs šos tiešās nozīmes sadzīves priekšmetus gandrīz vai par atsevišķu māksliniecisku vienību. Šie trauki var būt patstāvīgs dekoratīvs elements mūsu mājoklī. Bet mierīgajos tonos ieturētās visdažādākās servīzes un gresnie dekoratīvie sienas šķīvji ir gandrīz vai tikai pašsūtījuma darbi. Tik liels ir pieprasījums pēc šāda veida darbiem.

Kā šavulaik aerāk, tā arī šodien, lai pārstāvētu mūsu Latvāli caur istu tautas mākslu,

bija nepieciešami keramikas darbi. So pārstāvju saimē pie-der arī mākslinieks Pēteris Ušpelis.

Voldemārs Romanovskis
 □ **ATTĒLOS:** ekspozīcijas kop-skats; fotodokumenti; dekoratīvais šķivis.

PAR LĪVĀNU PILSETAS TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES SESIJU

Šī gada 16. jūlijā plkst. 13.00 Līvānu pilsētas izpildkomitejas sēžu zālē notiks Līvānu pilsētas Tautas deputātu padomes 6. sesija ar šādu dienas kārtību:

1. Par vēsturiskā Līvānu rajona atjaunošanu.
  2. Par Latvijas Republikas valsts karoga lietošanas likuma izpildi.
  3. Par kooperatīvu un rūpnīcu ekonomisko darbību.
  4. Ekoloģijas komisijas ziņojums.
  5. Par ielu vēsturisko nosaukumu atgriešanu un izmaiņānu Līvānu pilsētā.
  6. Iesniegums Latvijas Republikas Augstākajai Padomei.
  7. Par valodu likuma izpildi Līvānu pilsētā.
  8. Dažādi jautājumi.
- Deputātu ierašanās obligāta, interesentu — vēlāma.

9. KLAŠU ABSOLVENTI!

Jūs aicina mācīties

AGROFIRMAS «DAUGAVA» LAUKSAIMNIECĪBAS VIDUSSKOLA VIESĪTE.

Mūsu skolā 3 mācību gadu laikā varat apgūt vairākas specialitātes.

Melioratīvo darbu meistara specialitātē

3 gadu laikā iegūsi remontatslēdznieka, traktorista A, B, E kategoriju, šofera B, C kategoriju, ģeodēzisko darbu uzmērītāja kategoriju un plašas iemaņas darbā ar visu veidu ekskavatoriem un buldozeriem.

Mācības notiek latviešu un krievu valodā.

Zemturā — lopkopības meistaru specialitātē

aicinām mācīties meitenes, kuras vēlas iegūt slaukšanas operatora, veterinārā sanitāra un mākslīgās apsēklošanas tehnika kvalifikāciju. Papildus ir iespēja iegūt pavāra II vai III kategoriju un plašas iemaņas mājturībā.

Meitenes un zēnus, kuri vēlas apgūt nepieciešamās zināšanas, lai varētu vadīt savu zemnieku saimniecību, aicinām mācīties jaunizveidotajā specialitātē: zemnieku saimniecības vadītājs.

3 gadu laikā iegūsi plašas zināšanas par darbu organizēšanu zemnieku saimniecībā, iemaņas celtniecības, galdniecības, lopkopības, mājturības, ekonomikas jomās. Iegūsi traktorista un autovadītāja apliecības.

Mācības latviešu valodā.

Skolai ir labiekārtota kopmītne. Audzēkņi saņem stipendiju un visu prakses laikā nopelnīto naudu.

Brīvajā laikā jums būs iespēja nodarboties kartingu sekcijā, volejbola, basketbola, futbola, brīvās cīņas sekcijās, mākslinieciskajā pašdarbībā.

Gaidām mūsu skolā: Jēkabpils rajons, Viesīte, Smilšu ielā 39.

Uzņemšanas komisija darbosies līdz 25. augustam.

Ierodoties skolā, jāiesniedz sekojoši dokumenti:

- izglītības dokuments,
- dzimšanas apliecība (oriģināls),
- raksturojums,
- 12 fotokartīņas 3x4 cm,
- izziņa par ģimenes sastāvu (krievu valodā),
- izziņa par veselības stāvokli.

JELGAVAS RAZOSANAS APVIENĪBAS «LATVIJAS LINI» ARODVIDUSSKOLA

izsludina audzēkņu uzņemšanu 1990./1991. mācību gadā šādās specialitātēs:

- audējas,
- vērpējas,
- lencu salicējas — priekšdziržu vērpējas mašīnu operatoros,
- tinējas — šķeterētājas mašīnu operatoros.

Sajās specialitātēs uzņem jauniešus vecumā no 15 līdz 25 gadiem ar 9 — 12 klašu izglītību. Mācību ilgums — 1 — 3 gadi. Stipendija — 40 — 50 rubļi. Mācību laiku ieskaita darba stāžā.

Mācību ražošanas prakses laikā audzēkņi saņem pilnu atalgojumu. Pēc arodividusskolas beigšanas darbs nodrošināts ražošanas apvienībā «Latvijas lini» ar mēneša

algu 180 — 350 rubļi.

Mācības un darbs 5 dienas nedēļā. Ir kopmītne. Teicami nīki pēc skolas beigšanas var turpināt mācības tehniskumos un augstskolās. Mācības notiek latviešu un krievu valodās.

Iestājoties skolā, nepieciešami šādi dokumenti:

- dokuments par izglītību,
- dzimšanas apliecība vai pase,
- izziņa par veselības stāvokli,
- izziņa no dzīves vietas,
- 6 fotokartītes (izmērs — 3x4 cm).

Iesniegumus pieņem katru dienu, izņemot sestdienas un svētdienas, no plkst. 8.00 līdz 16.00.

Mācību sākums 1. septembrī.

Skolas adrese: 229600, Jelgavā, Lapskalna ielā 18, telefons 23281.

Vairs cīemos neatnākt. Pa dzimtas zemes takām, Jo vārti dzīvībai ir aizvērušies ciet.

(I. Rusiņš)

Izskām dzīļu līdzjutību Antonam Kukoram sakarā ar TEVA nāvi.

Prellu siera rūpnīcas kolektīvs

Vēstule redakcijai

Gaidām konkrētu atbildi

Mēs, Vidsmuižas etnogrāfiskā ansambļa dalībnieki, griežamies pie jums ar sekojošu satura vēstuli un ar jūsu laikraksta palīdzību gribam dzirdēt atbildi uz dažiem jautājumiem.

Kad 17. jūnijā tika dibināta Preiļu rajona folkloras biedrība, mūsu kolektīvs uzdeva jautājumu rakstiskā veidā kultūras nodaļas vadītājam Līvānos kundzei. Jautājums bija sekojošs: cik etnogrāfisko ansambļu un kādi no Preiļu rajona brauks uz XX Vispārējiem latviešu dziesmu svētkiem? Kāda konkursa veida tika izvirzīti vai atlasīti dalībnieki?

Tā mēs no Līvānos kun-

des atbildi nedzirdējām. Viņa pateica, ka atbildi, kurām tā interesē, individuāli dos Rīgas pārstāve. Bet arī no viņas mēs konkrētu atbildi nedzirdējām. Tāda atrunāšanās vien bija.

Mūsu kolektīvs to vien vēlas, lai rajona kultūras nodaļa atbild ar laikraksta palīdzību. Protams, mums nekadus attaisnojumus nevajag, bet gaidām konkrētu atbildi. Kāpēc nevarēja būt skate, kā tas bija ar koriem? Lūdzam mūsu vēstuli publicēt.

Ar cieņu Vidsmuižas etnogrāfiskā ansambļa dalībnieki (pavisam 11 paraksti)

ribas Domes locekļa. Viņi bija piedalījušies Domes sēdē, kurā apsprieduši iespējamās folkloras ansambļu kandidatūras uz šiem Dziesmu svētkiem, nemot vērā 1988. gada pavasarī notikušās folkloras ansambļu skates rezultātus.

Tā kā sīkākus paskaidrojumus sniegt nevarēju, tad no tiem atturējos un paskaidrot visu Vidsmuižas ansamblim uzņēmas L. Ose — Fr. Brīvzemnieka Latviešu folkloras biedrības priekšsēdētāja vietniece.

Ja interesē manas personīgās domas, tad varu teikt, ka Riebiņu ansamblis un Līvānu «Silava» ir vieni no labākajiem rajonā. Un sev uzticēto misiju — dziedāt Brīvdabas muzejā un piedalīties citos Dziesmu svētku pasākumos — veica godam. Un to viņi arī bija nopelnījuši ar savu līdzšinējo darbu.

Loti progresējuši (tieši pēdējā laikā) ir Vidsmuižas un vairāki citi ansambļi, kuri piedalījās Daugavpils dziesmu svētkos. Tos aicināsim piedalīties Dziesmu svētku atskanu koncertā 22. jūlijā, kā arī citos koncertos un masu pasākumos gan rajonā, gan aiz tā robežām, piemēram, nākošgad folkloras festivālā «Baltica». Tātad — rūpi un prieka pietiks visiem!

Ar cieņu
 Monika Līvāne

Redaktors Pēteris PIZELIS

Amatpersonas atbilde

Atbildot uz Vidsmuižas etnogrāfiskā ansambļa vēstuli, varu teikt sekojošo: skaidrot folkloras biedrības dibināšanas konferencē, kāpēc uz Rīgas Dziesmu svētkiem izvirzīti tieši Riebiņu un ražošanas apvienības «Dailrade» Līvānu iecirkņa folkloras ansambļi, neļūtos tiesīgs, jo šie ansambļi tika izvirzīti uz Rīgu

pagājušajā rudenī, laikā, kad kultūras nodaļas vadītāja amata izpildītājs bija Alberts Vucāns, tāpēc kritērijus, pēc kādiem ansambļi tika izvirzīti, sīkumos nezināju. Šajā pasākumā klāt nebija arī Jāna Teilāna — mūsu rajona folkloras ansambļu neoficiālā virsvadītāja, Fr. Brīvzemnieka Latviešu folkloras bied-

LAIKRAKSTĀ PUBLICĒTIE MATERIĀLI NE VIENMĒR ATSPOGULO REDAKCIJAS VIEDOKLI. PAR PĒRSONU VĀRDU UN UZVĀRDU, SKAITĻU UN FAKTU PAREIZĪBU ATBILD RAKSTU AUTORĪ.

REDAKCIJAS TALRUŅI: redaktors — 22059, redaktora vietniece izdevumam krievu valodā — 22154 atbildīga sekretāre celtniecības un kultūras nodaļas — 21985, vēstulju, skolu dzīves un jaunatnes nodaļa — 22203.

Laikraksts «Novadnieks» iznāk kopš 1950. gada 29. marta otrdienās, ceturtdienās un sestdienās latviešu un krievu valodās. Iespiests Latvijas izdevniecību, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības apvienības Daugavpils tipogrāfijā (Daugavpils, Valkas ielā 1). Izdevniecība «Avīze» (Rīga, K. Valdemāra ielā 105). Viena nosacītā iespaidloksne. Ofsetiespiedums. Izdevējdarbības licence Nr. 000069. «Новадникс» («Земляк»). Газета Приельского района на латышском языке.

Mefiens 13 740 eksemplāru (latviešu valodā — 9 832 eks., krievu valodā 3 908 eks.).

Indekss 68169. Pas. 687.

MŪSU ADRESE: 228250, Preiļos, Aglonas ielā 1.